



# CVETJE

iz vrtov  
sv. Franciška

Časopis  
za  
naše verno  
ljudstvo  
zlasti  
za ude tretjega reda.

S privoljenjem cerkvenih in  
redovnih oblasti izdaja  
franciškanska provincija sv. Križa.

XLII. tečaj.

9.-10. zvezek.

V Ljubljani 1925.

A. Slatnarjeva tiskarna v Kamniku.

## Vsebina 9.—10. zvezka.

	Stran		Stran
Mali oficij blažene Device Marije . . . . .	130	Serafska mašna družba . . . . .	150
Asketična šola ali vadnica popolnosti . . . . .	131	Spomini iz misijonskega življenja . . . . .	152
Tretjerednikova priprava na smrt . . . . .	135	Razgled po serafinskem svetu . . . . .	157
Odpustki . . . . .	138	Priporočilo v molitev . . . . .	159
Cerkev sv. Frančiška Asiškega . . . . .	146	Zahvala za uslišano molitev . . . . .	159
Tretji red in njegovo delovanje v Monakovem (München) . . . . .	148	Darovi . . . . .	159

„Cvetje“ izhaja v začetku vsakega drugega meseca. Naročnina znaša za celo leto 10 Din. — Naslov za naročila: »Cvetje«, frančiškanski samostan v Ljubljani.

### Književnost.

**Življenja pot.** Priročna knjiga za ude tretjega reda sv. Frančiška. To je novi tretjeredni molitvenik, ki smo ga že delj časa obetali, pa vam ga še le sedaj vsled nepričakovanih zaprek moremo dati v roke. Vsebino smo enkrat že naznanili; tu jo le z nova omenimo. 1. Tri najvažniša pisma o tretjem redu, veljavna za sedanjí čas. 2. O odpustkih, pravicah, veljavnih sedaj za tretji red. 3. Mali oficij M. B. z litanijami svetnikov treh redov sv. Frančiška. 4. Nekaj misli za premišljevanje ob dnevih odpustkov in vesoljnih odvez. 5. Razne molitve: dve jutranji in večerni, dve sv. maši, spovedne, dve obhajilni za pripravo in zahvalo, za odpustke in za pokojne. 6. Razne pobožnosti: o presv. Imenu in Srcu Jez., sv. križev pot, tri devetdnevnic, petnedeljska k ranam sv. Fr., trinajst torkov k sv. Antonu, šestnedeljska k sv. Lud., obrednik tretjega reda.

Vežati smo dali molitvenik v platno, usnje z erdečo obrezo in v usnje sè zlato obrezo. V platno vezan stane 20 Din., v usnje z erdečo obrezo 25 Din., sè zlato obrezo 30 Din. Po tej ceni ga dobite pri vodstvu tretjega reda v frančiškanskem samostanu v Ljubljani in Mariboru; v Novem mestu ga dobite le po 25 Din. lepo vezanega v platno. — Tiste, ki bodo molitvenik rabili, prosimo, naj nam ob priliki povejo, kaj bi bilo treba zboljšati, opustiti ali dostaviti, da bomo vedeli, kako bo treba ravnati pri drugem izdanju.

**Mati vzgojiteljica.** Vodilne misli krščanskega vzgojeslovja. Priredila učiteljica. — Druga predelana izdaja. Ljubljana 1925. Založila uprava dekliškega lista „Vigred“. — Knjiga obsega 95 strani in bo dobro služila ne samo materam, ampak tudi vsem, ki imajo opraviti sè vzgojo otrok in mladine. Zato jo toplo priporočamo.

J. O. Curwood: **Kazan**, volčji pes. Kanadski roman. Poslovenil P. V. B. 1924. Natisnila Jugoslov. tiskarna v Ljubljani. Ljudske knjižnice 19. zv. Stane 18 Din., vez. 30 Din. — Nam knjiga ne ugaja, ker je preveč krvi, klanja, ubijanja. Pozna se, da ni iz našega naroda in ne za naš narod.

# CVETJE

XL. tečaj. V Ljubljani, september - oktober 1923. 9.-10. zvezek.



Zaznamoval si, Gospod, svojega služabnika Franciška  
Sè znamenji našega odrešenja.

P. VINCENCIJ KUNSTELJ:

## Zmagoslavje prave ljubezni.



e naslovne besede bi lahko napisali pod sliko našega p. Blaža, ki jo prinaša pričujoči zvezek „Cvetja“ na sprednji strani.

Ko prebiramo življenje sv. Frančiška Asiškega, smo prisiljeni priznati, da je to življenje od ene strani silno priprosto, od druge pa polno največjih skrivnosti. Priprost je evangelij Gospodov, zato je priprost tudi svetnik, ki zvesto hodi po stopinjah tega evangelija in ga v svojem življenju poosebuje. S to preprostostjo pa je čudovito združena nenavadna, izredna, skrivnostna milost božja, spojena s Frančiškom in njegovim življenjem tako tesno, da ne moremo več ločiti in reči: tu Frančiškovo lastno delo, tu božja milost, temuč moramo le polni občudovanja priznavati: to je naš preljubi milosti polni očaj!

Na naši sliki ima Frančišek v živem hrepenenju razprostrte roke proti Kristusu v višavi obdanemu od šestero perut; vmes je prepad brez mostu, brez prehoda za naše omejene oči, v resnici pa spaja Kristusa in Frančiška najiskreniša mejsebojna ljubezen, tu imamo res pravo zmagoslavje ljubezni pred seboj, ko prejme Frančišek v čudoviti prikazni Kristusove rane: najdražji, najdragoceniši spomin med dvema prijateloma najtesnejše združenima v trpljenju!

Silno lepo je popisal ta znameniti dogodek nemški pisatelj Henrik Federer sè sledečimi besedami:

„Tako je stal (namreč Frančišek) 14. septembra 1224 v sebe pozablja-jočem, globokem gledanju trpljenja Kristusovega v samotni pokrajini, ko se mu naenkrat prikaže Gospod sam, bleščoč v sijaju spremenjenja in vender v nedopovedljivem ognju trpljenja, kaker obdan od neprodirnega, čudovitega plamena. Rožnato rdeče so izgledale odprte rane rok in nog. Frančišek, ki je že več let želel, da bi čutil bolečine Kristusove na lastnem telesu, je razprostrl roke in naenkrat začutil na sebi petero, hudo bolečino. Njegove shujšane roke, njegove trudne noge, njegove ljubezni polne prsi so tlele in žarele hipoma v gorečih ranah, popolnoma podobnih sledovom žrebljev in Gospodovemu ubodu sè sulico. Bilo je tako veličanstveno in strašno ob-omem, da je Frančišek skorej zgubil zavest. Od tedaj je nosil te rane vidno na svojem telesu in cerkev je zato postavila praznik vtisnjenja ran.“\*

Tem vrsticam ne bomo družega dodali, kaker odkrito željo, naj bi nam p. Blaž sè svojim večim čopičem vstvaril za sv. Frančiškom in sv. Klaro še celo vrsto svetnikov in svetnic iz velikanskega vrta treh redov Frančiškovih! Naše dobro ljudstvo, ki rado zopet in zopet prebira življenje teh svetnikov, bo imelo veselje in spodbudo tudi nad njihovimi podobami, ki jim bodo žive in uspešne pridige. Pridigar utihne, njegove še tako lepe nauke le pre-radi pozabimo, podobe pa ostanejo ter pridigajo leta in stoletja.

\* Kunz - Federer: „Der hl. Franz v. Assisi“, II. izdaja, str. 39.

P. KAJETAN KOGEJ:

# Asketična šola ali vadnica popolnosti.

TRETJI DEL.

## O sredstvih popolnosti.

(Dalje.)

### 2. Spomin na božjo pričujočnost.



Prvič si lahko predstavljamo drugo božjo osebo kot učlovečenega Boga, Jezusa Kristusa, kaker je živel na zemlji. Gledamo ga lahko v jaslicah ležečega, na begu v Egipt, v Nazaretu, v njegovem trpljenju pri bičanju, kronanju, križanju itd. Sv. Tereziji se je ta način tako prikupil, da piše o njem: „Mislimo si Jezusa ko človeka obdanega z bolečinami in trpljenjem naše slabotne narave; tako nam on postane tovariš in če smo se tega priučili, ga lahko najdemo pri sebi“ (In vita c. 21).

Drugič si lahko mislimo Boga kot povsod pričujočega, ki gleda vse, kar mislimo in delamo; četudi ga telesno ne vidimo, nam ga vendar sv. vera dela vidnega v naši duši. Slepci ne vidijo sonca, pa vendar vedo, da tudi na nje sveti in jih ogreva. Tako tudi naše telesno oko ne vidi Boga, ki je duh, a duša se dobro zaveda božje pričujočnosti. To vero je treba večkrat v srcu obuditi: Bog živi mej nami in mi v njem.

Tretjič si moremo Boga predstavljati ko v vsaki stvari pričujočega. Toda tu je treba previdnosti, da ne navežemo svojega srca na kako stvar tako, da bi pri tem izgubili iz misli Stvarnika samega. Sv. Avguštin piše: „Uči se v stvareh ljubiti svojega Stvarnika; ne imej pa nagnenja do reči, ki jo je Bog ustvaril, da te ne bo nase potegnila, in da ne zgubiš Boga, kateri je ustvaril tudi tebe“ (In ps. 39). Ko je ta svetnik gledal v božjo naravo in motril sinje morje, zvezde na nebu, ptice pod nebom, cvetlice polja, se mu je zdelo, da ga vse postavlja v pričujočnost božjo in ga vabi k ljubezni Boga. Zdelo se mu je, kaker da mu vse pravi: „Avguštin ljubi Boga, zakaj Bog te je ustvaril samo zato, da bi njega ljubil“. Tega načina, predočevati si Boga, se je posluževal tudi sv. Frančišek. Sv. Alfonz pravi o njem, da se je dotikal s palico cvetic in rastlin po travnikih hodeč in jim je govoril: „Molčite že, molčite; zakaj ve mi očitata, da ne ljubim onega Boga, ki vas je tako krasne ustvaril, zato, da bi ga ljubil in ga vendar ne ljubim. Vas že slišim, molčite in mi več ne očitajte“ (Nevesta Krist. I. S. 304).

Ne smemo pa misliti, da so si ta način predočevanja božje pričujočnosti izbrali samo svetniki, ki so bili v verskih stvareh dobro podučeni. Nel Boga gledati v njegovih stvareh je bilo lastno tudi priprostim dušam iz najnižjih slojev. Zveličana Armela, dekla, je pripovedovala neki nuni mej drugim tole: „Če zjutraj z malo iskrico velik ogenj vžgem, rečem: „O moj Bog,

če bi ljudje le to hoteli, kar ti hočeš, kako hitro bi se tudi v njihovem srcu vnel živ ogenj ljubezni. Nobena stvar ni tako majhina in zaničljiva, da me ne bi napeljavala k Bogu. Če vidim ubozega psička, ki svojega gospodarja ne zapusti, kako živo me spominja zvestobe, ki sem jo jaz dolžna svojemu Gospodu, od katerega prejemam nezmerno več dobrot, kaker psiček od svojega gospodarja. Kedar vidim krotke ovce in jagnjeta, si predstavljam Jezusa, ki je bil v smrt peljan, ne da bi odprl svoja usta. To me uči, da moram za njim hoditi in sprejeti nase brez godrnjanja vsako težavo in trpljenje. Kedar ugledam kokljo s piščeti pot perutni, mi pride misel: Pod peruti tvoje ljubezni se moram skriti, da pod tvojim zavetjem srečno vbežim sovražnikom. — „Tako mine ves dan“, je zatrjevala služabnica božja, „in ni ga trenutka, da ne bi imela povoda misliti na svojega Boga. Vse, kar vidim ali storim, vse me vodi k Stvarniku“.

Četrtrič si lahko predstavljam Boga pričujočega v našem srcu, ki je njegov živ tempelj, kaker spričuje sv. Pavel: „Ali ne veste, da ste tempelj božji in da Duh božji v vas prebiva?“ (I. Kor. 3, 16.) Neki pisatelj duhovnega življenja priporoča sledeči način: „Da se ohranite v pričujočnosti svojega Gospoda, mislite, da ste ž njim zaprti v tišini njegovega groba ali v tabernakeljnu ali, kar je še bolje, da smo v njegovem Srcu“. (Ribet Ascet. 1891 s. 314.) Ta način, predstavljati si Boga, smatra ta pisatelj za najboljšega.

To so štirje najnavadniši načini, katerih se poslužujemo, da se z umom ali v domišljiji postavljamo v pričujočnost božjo in se v nji ohranimo. Vsaki izmed naših bravev naj sam prevdari, kakšen način je zanj najbolj primeren in naj se nanj privadi. Mogoče, da mu bo to veliko pomagalo k duhovnemu napredku: skorej gotovo več, ko mnoge druge dosedanje pobožnosti. Če se pa bojiš, da bi se pri tem preveč utrudil, ali da bi te celo zavoljo tega bolela glava, si pa izberi sledeči način, ki se vrši bolj z voljo in srcem in ni utrudljiv in bo najbrže za te najprikladniši.

*Vaja v pričujočnosti božji sè srcem in voljo.*

Ko je Abraham hodil pred obličjem božjim, ni samo tu in tam mislil na Boga, ampak je tudi vzbujal v svojem srcu pobožne občutke in nagibe n. pr. vero, upanje, ljubezen do Boga; skazoval se mu je hvaležnega, poniževal se je pred njim, gorel je za božjo čast itd. Vsi taki občutki in nagibi so bili Abrahamu šteti v pravičnost (popolnost).

Živeti na ta način v božji pričujočnosti tudi nam ne bo pretežavno, ker je ta način v resnici lahek. Treba je le srčno začeti, vstrajati v ti prekoristni vaji in kmalu se bodo pokazali lepi sadovi.

Nikari misliti, da morate pri tem, ko se pogovarjate z Bogom, rabiti umetno sestavljene besede in izraze. Najboljše molitvice in zdihljeji so tisti, ki jih sami napravite v preprostosti srca. Taki kratki in pobožni zdihljeji so Bogu bolj všeč, kaker umetne molitvice, ki so tiskane po molitvenikih, zato, ker imajo svoj sedež v srcu in so povzdigovanje srca k Bogu.

Pogovarjajmo se z ljubim Bogom, kaker se pogovarjamo z dobrim prijateljem. Mislimo sebe prav v bližini Boga, ki opazuje vsako naše delo, sliši vsako besedo. Odkrijmo njemu svoje veselje in žalost, svojo srečo in nešrečo, pokažimo mu kesanje nad grehi in trdne sklepe, zahvalo in ljubezen; karkoli bi razodeli svojemu prijatelju ali prijateljici, kateri vse zaupamo, vse to odkrijmo tudi svojemu Bogu. To bo pravo zaupljivo občevanje z Bogom, v tem bo naše notranje življenje. Na besede pri občevanju z Bogom ni treba paziti, glavna stvar je, da prihaja vse iz ljubečega srca.

Pri delu primerni zdihljeji so: „Moj Bog, jaz te ljubim in častim!“ — „Tebi darujem to svoje delo.“ — „Vse naj bo k božji časti.“ — Moj Bog in vse“.

Pri skušnjavah ti pomagajo zdihljeji „Gospod, pri meni si, pomagaj mi!“ — „Otni me!“ — Moj Jezus usmiljenje!“ — „Raje smrt, ko greh!“ — „Jezus! Marija!“

Taki in enaki zdihljeji, — hipne molitvice — stanejo malo truda, a so neprecenljive vrednosti, ker nas trenutno združijo z Bogom. Svetniki so se na take pobožne vaje tako privadili, da so jim prešle v življensko potrebo. Najljubši zdihljeji sv. Franciška so bili: „Moj Bog in vse!“ „Kedo si ti, o Gospod, in kedo sem jaz!“ „Daj mi, da umrjem iz ljubezni do Tebe, ker si ti umrl iz ljubezni do mene!“ Sv. Terezija je imela navado zdihovati: „Gospod, ali trpeti ali umreti!“ — Sv. Alfonz je molil, ko je slišal uro biti, zdravamarijo, sv. Ignacij je povzdignil svoje misli k Bogu, sv. Vincencij Pavl. se je takrat odkril. — Naj navedemo h koncu še besede sv. Krizostoma, ki pravi: „Če hočeš, da bo voda vedno gorka, ne zadostuje, da jo segreješ, temveč jo moraš imeti vedno pri ognju. Ako hočeš biti v resnici goreč, tudi ni zadosti, da misliš le zjutraj in zvečer na Boga, ampak se moraš večkrat mej dnevom vračati k Bogu, ki je ogenj ljubezni. Ta ogenj te bo ogreval, ako se boš z Bogom večkrat družil z gorečimi zdihljeji“.

Če se kedo izmej vas, ki to berete, v velikih rečeh ne upa meriti se svetniki in jih posnemati, v tej reči jih gotovo moremo posnemati vsi. Če to storite, ste že nekaj storili in sicer nekaj velikega.

Ko je sv. Tomaža iz Vilanove na smrtni postelji ležečega, prosil redovni sobrat, naj mu da nauk, kako bi dosegel svetost, mu svetnik odgovori: „Če hočeš v kratkem času postati svetnik, nosi vedno v svojem spominu povsod pričujočega Boga!“

Mislite tudi vi pogosto na pričujočnost božjo! Mislite na Boga, ko zjutraj vstajate, mislite nanj, ko se vlegate k počitku! Mislite na Boga, ko delate, mislite nanj, ko počivate! Mislite na Boga v veselju in sreči, mislite nanj v žalosti in nesreči! Mislite na Boga v samoti in molitvi, v družbi in pogovorih! Naj bo Bog pri vas, vi pri Bogu! „Kjer je vaš zaklad, tam bo tudi vaše srce“ (Luk. 12, 34).

Na ta način bo „hoja pred Bogom“ prišla v kri in mozeg, spoznavali bote, kako mirno, prijetno in koristno je pogosto misliti na Boga in njegovo sveto pričujočnost. Prepričali se bote sami, da vam takega miru svet

ne more dati, zakaj Bog je skrtil modrim tega sveta, kar obilno deli in razodeva tistim, ki ga iščejo z dobrim in preprostim srcem.

### 3. Samota.

Kristjan, ki teži za popolnostjo, se mora od časa do časa odpovedati občevanju z ljudmi in si poiskati samoto. Raztresenost je velika ovira popolnosti, zakaj v večnem ropotu sveta ni mogoče slišati božjega glasu.

Tiha samota nikomer ne škoduje, najmanj pa onemu, ki ima resno voljo izpopolniti se; takemu kristjanu je duhovna samota večkrat naravnost potrebna, vselej pa koristna.

*Modri ljudje so od nekedaj samoto ljubili.*

Modrijana Seneka je nekedo vprašal, česa se mora najbolj varovati. Seneka mu odgovori: „Vprašas me, česa se moraš v prvi vrsti varovati? Odgovorim ti: družčine. Glede sebe moram priznati, da nisem nikoli iz družčine domov prišel s tisto mero čednosti, s katero sem zapustil dom; nekaj tega, kar sem si v domači tihoti dobrega pridobil, sem vselej zgubil v družbi in sem še celo hudo, katerega sem se doma že ogibal, zopet delati začel. Čutim se bolj vdanega lakomnosti, ošabnosti, razbrzdanosti, da celo nasilnosti in nečlovečnosti, kedarkoli sem bival med ljudmi“ (Seneca Ep. 7.). — Tomaž Kempčan piše: „Kolikokrat sem bil mej ljudmi, vselej sem se slabši povrnil“ (Hoja za Kr. I. 20).

Ni se nam treba čuditi, če vidimo, da so se pametni ljudje že od nekedaj radi umikali v samoto. Mojzes je prebil 40 let kot pastir v puščavi, preden ga je Bog poklical za vodnika svojemu izraelskemu ljudstvu. Preroki so iskali samotne kraje, kjer so slekli starega človeka in oblekli novega in so ko novi možje z novo močjo oznanjevali pokoro. Kralj David, od posvetnih skrbi ves prevzet in utrujen, si želi peruti, da bi mogel zleteti v kak samotni kraj in priti do miru: „Kedo mi da peruti, da bi zletel in počival.“ (Ps. 54, 7.)

Najlepši zgled pa nam je dal Jezus Kr. Več let je živel v tihoti nepoznan, v tihoti malega Nazareta; potem je šel v puščavo, kjer je preživel v samoti 40 dni. Ko učenik v Izraelu se je večkrat ločil od svojih učencev in ljudstva in je šel na samotni kraj, kjer se je pogovarjal sè svojim nebeškim Očetom. — Kolikokrat beremo v sv. evangelijih, kako si je Jezus poiskal samoto, kamer niti apostoli niso imeli dostopa. „In kedar je množice odpustil, je šel na goro sam moliti“ (Mat. 14, 23.). „On pa se je umeknil v puščavo in je molil“ (Luk. 5, 16.). Ljubi Jezus je tudi apostole poslal v samoto, da bi prišli do novih moči. Rekel jim je: „Pojdite na stran v samotni kraj in se malo odpočijte“ (Mark. 6, 31.).

*Sv. Pavel — puščavnik, — prvi samotar.*

L. 253. je pod rimskim cesarjem Decijem nastalo hudo preganjanje kristjanov, posebno kruto je divjalo v Tebah. Mladenič Pavel je v svojem



23. letu pobegnil iz Teb in se zatekel v puščavo, da bi se odtegnil groznim mukam, pa tudi da bi v puščavi zvesteje služil svojemu Bogu. Hodeč po puščavi je naletel ob oznožju neke gore na votlino. To si je izbral za svoje bivališče, in tu je preživel v molitvah, premišljevanjih in zatajevanjih vse svoje ostalo življenje. — Studenček v bližini mu je dajal hladne pijače, palmova drevesa hrano in obleko. Tukaj je preživel kot samotar 90 let; umrl je 115 let star.

Sv. Pavel je bil prvi samotar — puščavnik. Njemu je sledilo brez števila kristjanov obojega spola, ki so bolj ljubili mirno samoto in Boga, kakor pa hrumeči svet in njegove naslade.

Iz puščavnikov so se polagoma razvili redovniki, ki sicer ne živijo več v golih puščavah, pač pa v urejenih samostanih. Četudi se pa samostani današnjih redovnikov večinoma nahajajo po mestih, živijo vendar vsak za se kot samotarci v svojih celicah, in se ogibajo sveta, ter občujejo ž njim le toliko, kolikor terja njihova služba in poklic; če pa kateri samoto brez potrebe zapuščajo in se brez pravega vzroka sè svetom pajdašijo, propadajo.

Ko je naš sv. oče Frančišek spoznal minljivost sveta, se mu je tisto, kar se mu je poprej grenko zdelo, v veselje spremenilo. Poprej ves vnet za družbo, se vname za samoto, išče skrite kraje, najraje kako malo in zapuščeno cerkvico, da more mirno in brez raztresenosti v nji občevati z Bogom. — Sezidal je več samostanov, a prostor jim je navadno odločil v samotnih krajih, kjer naj bi bratje Gospodu služili nepoznani in oddaljeni od posvetnega vrišča. — Če je prišel na potovanju do kakega samostana svojih bratov, si je izvolil za stanovanje najbolj samotni prostor v samostanu. Še ljubši ko samostan mu je bil kak miren kotic v gozdu blizu bratov, kjer je v pobožni molitvi in duhovnem premišljevanju prečul po cele noči. Posebno se mu je priljubila gora Alvernija ali Verna vsled samotne lege; na tej gori je po lastni izjavi najlažje molil in se pokoril. Tu gori je prejel Kristusove rane. Zato je Alvernija v nekem pomenu za vse njegove duhovne sinove in hčere to, kar je Kalvarija za krščanski svet.

Ker je Frančišek iz lastne skušnje vedel, koliko je vredna samota, zato jo je tudi drugim priporočal, zlasti redovnikom. Pri neki priložnosti je rekel: „Blager redovniku, kateri svojo srečo in svoje veselje najde v premišljevanju, molčečnosti, samotni in dobrih delih; gorje pa onemu, kateri išče svojo zadovoljnost v razveseljevanju in ničemrnih pogovorih.“

Kristjani med svetom in naši dobri tretjeredniki osebno niso vezani na telesno samoto, a če hočejo Bogu prav služiti in popolnost doseči, si morajo saj od časa do časa poiskati samoto, da njihova duša zopet k moči pride.

Ko začne pšenično zrno v zemlji poganjati, ne raste takoj v višino, temveč razžene svoje koreninice najprej po tihi temni zemlji. Ko se je pa v kali dovolj razvilo in pognalo koreninice v zemlji, nikne na dan. Zdaj se šele začne življenje mlade rastline, zdaj dela liste, raste, požene klas, cvete, in rodi sad.

Nekako tako je tudi z dušnim življenjem. Če človek rad biva v tihi samoti, takrat se njegova duša vkorenini v tisti zemlji, ki jo zaliva sam nebeški vrtnar in pospešuje njeno rast. Tu se okrepi, tu cvete, mej svetom pa sad čednostnega življenja rodi.



Dr. P. GVIDO RANT, O. F. M.

## Tretji red sv. Frančiška.



celi svetovni in cerkveni zgodovini ne najdemo moža, o katerem bi se bilo v zadnjih desetletjih toliko pisalo, kakor se je o sv. Frančišku iz Asiza. Brez pomisleka lahko trdimo, da stoji ta svetnik v središču znanstvenega raziskovanja, da se na njega sè spoštovanjem ozirajo ne samo verni katoličani, temveč tudi drugoverci. Da bi njega in njegovo delo bolj spoznali, so na predlog zgodovinarja Pavla Sabatjeja (Sabatier) ustanovili po zgledu nemške „Goethe-Gesellschaft“ mednarodno „Frančiškovo družbo“, ki šteje mej svoje člane može najrazličnišega svetovnega naziranja. — Po okrožnicah zadnjih treh velikih papežev, pa je bil sv. Frančišek sè svojimi ustanovami še prav posebno odlikovan. Pregledovaje vsebino teh okrožnic se nehote vprašamo: Kaj je nagnilo poglavarje krščanstva, da so se oglasili v slovesnih okrožnicah, ki jih pišejo samo, ko gre za najvažniše cerkvene zadeve? — Ali so izpregovorili samo sinovi Italije, da bi proslavili svojega rojaka, ki je med največjimi pojavi svetovne zgodovine eden najveličastniših? So li govorili sinovi svetnika, da bi povzdignili svojega očeta, ker so se pridružili udom njegovega Tretjega reda? Ne prvo, ne drugo. Papeži so govorili knezom hierarhije, kraljestva božjega na zemlji. Važna je torej morala biti zadeva tega kraljestva, da jim je narekovala tako pomenljive in dalekosežne besede. V sv. Frančišku in njegovih ustanovah vidijo poglavarji Cerkve poseben nauk in veliko oporo za nas. Ta čudoviti svetnik je zrastel iz ljudstva in se je zarasel v ljudstvo: njegovi redovi so bili ljudstvo njegovega časa. Podoba Frančiškovega časa se pa popolnoma krije, vsaj z ozirom na senčne strani, s podobo našega časa. Zato vidijo papeži v sv. Frančišku in njegovem Tretjem redu vir prenovljenja krščanskega ljudstva, preobrat potov in ciljev za ljudi našega časa. Ta misel preveva okrožnice papežev, jim vdihava resnobo, gorkoto in veličanstvo. — V čem pa obstoji pomen Tretjega reda?

### Razmere časa.

Ako hočemo prav razumeti pomen Tretjega reda za današnji čas, moramo ta čas prav razumeti. Kaj je velika ideja in strast našega časa? Kakšno

je mišljenje in hrepenenje ljudi naše dobe? Lakomnost na eni — pohlep po nasladi na drugi strani. V tem se strinjajo vse okrožnice papežev.

Lakomnost tvori zgodovino našega stoletja.

Krščanski pravni red, ki vreja razmere mej narodi, je lakomnost vrgla v naročje makijavelističnih politikov, in kar ti pridobe, brani in varuje lakomnost z militarizmom, z najbolj krvavo sužnostjo, ki jo je kedaj moralo človeštvo trpeti. V svoji notranjosti vsestransko bankerotne velesile poskušajo sè silo pridobiti več dežel, več denarja, več prometa. Za preteklost se ne zajemamo, toda dnevni dogodki (Versailles, Lausanne) nam dovolj jasno kažejo, da je lakomnost gonilna sila svetovne zgodovine današnjih dni.

In mali gospodje? Lakomnost razveljavlja vse, kar je bilo v socialjnem redu že tisočletje podedovana lastnina: pravice stanov, obrti in dela; kot velik polip izsesava delovanje in obstoj nižjih stanov in male posesti; več ko polovico človeštva, mlado in staro, upreza v verige veleindustrije, dokler ni večina izrabljena v suženjskem delu in ne propade v miselnosti in srdu hlapčevanja. Lakomnost trga meso in srka kri enotne človeške družbe in jo razkraja v kapitalizem in ubožstvo — dve besedi in ena misel, dvoje oskrujenih človeštev — in ena sramota, ena blaznost: lakomnost. Po svoji borzi uravnava vojno in mir, usodo vladarjev in podložnih. Sè svojim oderuštvom tira ljudstvo in celokupno družbo v samomor nad seboj. S konkurenco ruši mir družin, tvrdk, držav, kaker tudi življenje posameznih. Lakomnost greni trdi kruh možu, mleko otroku in izpodkopuje vero človeštva. Lepe znanosti obsoja v neplodnost, empirično vedo pa izrablja v koliker mogoče hitro in vsestransko produkcijo kapitala in moči s pomočjo stroja.

Kar je lakomnost pridobila, porablja uživanje.

Kar je bilo pred 700 leti večinoma orientalski uvoz, je dandenes ponajveč lastni produkt. Tradicionalne meje med čistim življenjem krščanskih narodov ter razuzdanostjo kalifov in harema so zabrisane. Povodenj nenravnosti se mirno razliva čez mejnike vseh kulturnih narodov, vseh plemen, vseh pokrajin. Kjerkoli se nenravnost dviga, da bi udarila, povsod in vedno protestira neomajana skala starega krščanskega svetovnega reda, toda njeni protesti so kaker peščena zrnca na prou, ki sicer lahko zadrže posamezne kapljice, ne pa povodnji. Današnji rod hoče uživati. Odtod emancipacija vseh stanov in vsake starosti od obzirnosti, od božjih zapovedi in zgodovine. Oblastveno patentirana, higijenično zajamčena, ali v samomorni divjosti storjena, se vali po ulicah in salonih, po vseh razredih življenja nasladnost in tisočera kultura mesa. V resnici stoletje, ki nosi sliko spominjajočo na izrek preroka: „Nesramni psi, ki ne vedo, kedaj so siti.“ (Iz. 56, 11.) Praksa in filozofija življenja se morete skladati. Zato se je svet oprijel trditve, da ni duha in ni misli, ampak da vse je le tvar. Svet je snov, vrvenje snovi pa da je njegova zgodovina in morala.

Stoletje nraynega propada je vedno stoletje socialjne razklanosti. Večno uživanje rodi večni boj. To je narurna doslednost. Samoljubje, ki nagiba človeka, da je samemu sebi težišče svoje ljubezni in svojih del, je v socialjnem življenju separatistično, atomizujoče počelo, ki rahlja skladnost s tem, da ubija duha, ki družji, ter da zapostavlja splošne koristi zasebnim.

### Kako posega Tretji red v to zlo časa.

Kako skuša Tretji red po svojem Vodilu in svojem duhu vplivati na prerod današnjega človeštva?

Naše stoletje je bogato na idejah, saj je stoletje iznajdb, preureditev vseh razmer, splošne izobrazbe. Navidezno je to stoletje polno slave, polno velikih bogov. Toda ideje, ki prevladujejo v današnjem času, nas ne delajo modrih, slava ne velikih, in ob modernih bogovih ginemo. Ene modrosti nam manjka — ena misel, ki je bila od nekedaj življenjska ideja krščanstva: razumevanje odpovedi, slava križa Kristusovega. Bog, ki mu služimo v ljubezni s tem, da žrtvujemo sami sebe. Odtod vse naše gorje in zlo, odtod velikanska ironija, da hiti stoletje napredka popolnemu polomu naproti.

V teh zmedah opozarjajo papeži ne samo posameznih ljudi, ampak tudi državnike na moža iz Asiza, da bi jim pomagal rešiti težka vprašanja današnjega časa. Toda ali potrebuje sedanji svet sploh pomoči in dobrih svetov? Ali se ne posvetuje celi svet, kako bi rešil najtežavniši problem stoletja — socialjno vprašanje? Ako pregledamo zmedo socialno-političnih nauk, programov, zakonskih osnutkov, ako pregledamo vso babilonsko zmedo našega, na svojo materijalno slavo tako ponosnega časa, kedo ne misli na prestrašeno mesto, pod katerim se zibljejo vulkanska tla, na hišo, ki je zgrajena na pesku, v vedni nevarnosti, da jo vihar in valovje za vedno pomeđe s površja? Žalosten dokaz (*ex absurdis*), da je treba, ako hočemo izlečiti zlo časa, ozdraviti ne površine, ampak globino: življenjsko moč in njene organe! Vsi mnogoštevilni socialjno-politični zakoni in zasebno truda-polno delo, ves ta javni in zasebni trud ne bo ustvaril kaj trajno rešilnega, dokler voditelji narodov ne obnove v zvezi s Cerkvijo tistih temeljev, ki nosijo celotno socialjno zgradbo: misli na Boga in vere narodov v njega. Dajmo modernemu človeštvu starega Boga, staro vero, staro pobožnost, pa se bodo razdrapane socialjne in politične razmere, ako ne popolnoma, pa vsaj bistveno izpremenile.

Ravno v tem je zastavil sv. Frančišek svoje delo in je je mojstersko izpeljal, ho je hotel z ustanovo Tretjega reda preroditi življenje posameznih oseb, celih družin in po teh vesoljne človeške družbe.

Kaj pa je pravzaprav Tretji red? Ako vprašamo sv. Frančiška, nam odgovarja tako sè svojim življenjem, kaker z bistvom redovne ustanove: Tretji red je družba takih kristjanov, ki jim je Bog resnično vse, kaker zahteva sv. evangelij. Sv. Frančišek ni zamislil samo vzor pravega tretjerednika, ampak je ta ideal v popolnem skladu z idealom popolnega kristjana, kaker je začrtan v evangeliju. Zasluga sv. očaka je, da je do nove veljave dvignil jasno besedo evangelija, kot pravilo (normo), kot prvo in obvezno pot krščanskega življenja. Vse tiste, ki so se zavezali, da se bodo te poti držali, je strnil v posebno družbo in ji dal ime: „bratov in sester od pokore“ ali Tretji red. Cerkev, ki je uvidela dalekosežni pomen Frančiškovega pokreta, je skozi vsa stoletja izkazovala Tretjemu redu svojo naklonjenost in ga pospeševala. Ne oziraje se na druge avtoritativne izjave — nam to spričujejo

posebno še trije izredni, na Tretji red se nanašajoči dokumenti zadnjih treh umrlih papežev, namreč: okrožnica Leona XIII. „Auspicato“ (17. 9. 1882), breve Pija X. „Tertium Franciscalium Ordinem“ (8. 9. 1912) in okrožnica Benedikta XV. „Propediem“ (6. 1. 1921). V teh dokumentih povdarjajo papeži pomen Tretjega reda tudi za sedanji čas in ga imenujejo krono Frančiškovich zaslug za Cerkev.

Kaker je Tretji red v času ustanovitve blagodejno posegel v zmede 13. stoletja in je rešil krščansko ljudstvo, tako ima tudi dandenes v sebi moč, da reši svet iz njegovih blodenj. Tiho in brez hrupa, kaker je lastno božjim delom je bil ustanovljen in že prvenci tega reda so z občudovanjem napolnili svet s plemenitostjo svojega življenja. Imenuje se tudi „Red pokore“, ker napeljuje svoje ude, da se sè spokornim duhom in deli čiste ohranijo napačnih načel in npravne skvarjenosti sveta. Sv. Frančišek je dobro spoznal, da more kristjan v svetu ostati kristjan samo s pomočjo vere in milosti, z veliko silo (energijo), sè samozatajevanjem na znotraj in sè srčnostjo na zunaj, ki se ne straši boja. Zato je sè svojim Tretjim redom priskočil kristjanom na pomoč. Ker je Previdnost večini ljudi določila časen poklic, zato je poskušal sv. Očak, ki je hotel vsem koristiti in vse pripeljati h Kristusu, najti izhod iz zmot časa; našel ga je v Tretjem redu, s katerim je vpeljal samostansko življenje v svet in v krog družine. Njegov veliki cilj, ki ga je hotel doseči, je bil, prepojiti krščansko ljudstvo z redovnim duhom, zamisliti vernim, ki so dobre volje, način življenja, kako naj se v sredi svojega časnega poklica, ne toliko po telesu, pač pa po duhu, odtrgajo od sveta in se vdeleže blagoslova, miru in zasluženja samostanskega življenja.

Družinskih in državljanskih razmer Tretji red ne raztrga, ampak jih še utrdi in posveti z duhom krščanstva. Vsako izbo je hotel spremeniti v samostansko celico in vsako družinsko hišo v samostan. Kedor prebere Vodilo Tretjega reda, spozna izredno modrost in dalekovidnost sv. Frančiška. Vodilo je, ki ne obvezuje k samostanskemu življenju, pa ga vender v bistvenem posnema, — ne loči od sveta, pač pa brani človeka v svetu pred pogubo sveta; je vodilo, ki ne zahteva strogih samostanskih obljub, pač pa zapoveduje uboštvu ljubiti in se v njem vaditi, zahteva pokorščino in vodi k stanovski čistosti.

Po tem načrtu je vredil Frančišek svoj Tretji red. Da bi vse, ki morajo živeti v svetu, koliker mogoče obvaroval nevarnih vplivov sveta, jih je toliko odtrgal od sveta in njegovih otrok, da se ogibajo nevarnosti, ki prete zveščanju duše. Zato jim prepoveduje ničemrnost v obleki in opravi, vdeleževati se hrupnih in nevarnih veselic, plesov in gledaliških iger, zahteva zmernost v jedi in pijači ter molitev prej in poslej, mesečno spoved in sv. ohajilo, prepoveduje njim in njihovim podložnim slabe knjige in časopise, zahteva, da pravočasno naredo oporoko in se tako oproste navezanosti na zemeljske dobrine. Da bi jih potrdil v višjem stremljenju, strne ude tega reda v zvezo, ki naj jih družijo v iskreni bratovski in sestrinski ljubezni. V tej zvezi naj dobe slabosti posameznih oporo in trdnost po dobrem zgledu, poučenju in molitvi enako mislečih duš, hkrati pa naj pokorščina do po-

sebnih predstojnikov zlomi nevarno moč svojevoljnosti in vdahne celemu življenju višje posvečenje. Vaja v glavnih čednostih krščanstva je določena po natančnih zapovedih Vodila: vaja v samozatajevanju in spokornosti, v pobožnosti in molitvi, v dejanski ljubezni do ubogih in stiskanih, posebno do bolnih in umrlih udov reda. Vse to pa je sv. Frančišek tako uredil, da veje iz Vodila Tretjega reda, ki ne pozna napačne pobožnosti ali prenapetosti (fanatizma), duh evangelija, ki ga hoče uveljaviti v življenju.

Tretji red ima velik pomen, kaker za posamezne ljudi, tako tudi za družinsko življenje. Da mora prerod človeške družbe v glavnem izhajati iz družine, temu nihče ne ugovarja. Dandenes, ko je Cerkev v svojem delovanju tako zelo ovirana, je družina v prvi vrsti poklicana, da varuje in brani vero ter goji versko življenje. In ravno družini prete današnji dan velike nevarnosti, zlasti od strani nevere in verske mlačnosti, brezmejnega hrepenenja po vživanju in neprave prostosti. Kjer te zablode v družini vladajo, tam se zrušijo temelji njene sreče: blagostanje, zvestoba, čut skupnosti, nrvnosti in družinska pokorščina (disciplina). Tretji red pa goji in pospešuje se svojimi modrimi navodili in zapovedmi živo vero in vestno izvrševanje dolžnosti. S tem pa družino varuje in jo ohranjuje v njeni časti in njenem poklicu, ter polaga temelje njenemu blagostanju. „Tretji red“, tako piše Leon XIII. v svojem pismu „Qui multa“ z dne 7. 9. 1901, „vsebuje tiste tiho delujoče sile, ki posvečujejo družino, škodljive izrastke družinskega življenja radikalno reže: razposajenost namreč, hrepenenje po vživanju, posvętnega duha, napolnjuje družine sę strahom božjim, s pobožnostjo, priprostostjo, stanovsko zvestobo, kar utrjuje obstoj in srečo družin.“

### Socialjni pomen Tretjega reda.

Drugo poglavje Vodila § 12. nas vodi k spoznanju socialjnega pomena Tretjega reda. — Socialjna politika sloni na podlagi pravičnosti, ljubezen (karitas) na temelju ljubezni in usmiljenja. Socialjna politika ustvarja postave in navodila (norme) za celo družbo ali za posamezne skupine v nji, karitas se pa v ljubezni nagiba k poedincu, lajša trpljenje posameznim, išče v ljubezni dopolnitev najvišje zapovedi. Socialjna politika deluje preprečujoče, hoče dati svetu sredstva in ustanove, da že vnaprej odvrne pomanjkanje, potrebo, zlo. Karitas se udeje v trenutni potrebi, ker drugače ne bi bila ljubezen; sę svojim delom noče preprečiti samo stisk, ampak hoče tudi zdraviti. To bi bila približno razlika med socialno politiko in dobroteljnostjo. Druga mora drugi pomagati in se med seboj dopolnjevati.

Gotovo je, da se dandenes veliko dela na socialno-političnem in karitativnem polju, in sicer ne samo na strani katoličanov, ampak celo na strani framasonov (lože), ki dosega včasih v imenu „človekoljublja“ naravnost velikanske uspehe. Tretji red ne more nikaker zaostajati v dobrotelnem delovanju. Po svojem duhu in svoji zgodovini ne sme ta red pustiti neobdelanega nobenega karitativnega polja. Karitas je splošna (univerzalna), Tretji red tudi; torej mora vršiti splošno (univerzalno) delo. Tretji red se je sicer

vedno, odkar obstoja, karitativno udejstvoval; toda mnogokrat samo po posameznih skupščinah in razcepljeno. V sedanjih, socialjno tako razbitih časih in razmerah, bi se moral Tretji red spomniti na dolžnost skupnega delovanja (solidarnosti), ki jo vsebujejo temeljne ideje, na katerih sloni. Toda ako hočemo delati enotno in po načrtu, ako hočemo resnično služiti skupnosti, moramo delati organizirano. Vsaka organizacija pa mora imeti program. Ali ga Tretji red ima? Ima ga! Ni ga treba še le ustvarjati, ampak samo izrabiti in prilagoditi razmeram, v katerih živimo. V imenovanem II. poglavju Vodila (§§ 12. in 13.) najdemo ta le preprosti in enostavni program: „Vsak naj po svoji moči daje miloščino, s katero naj se podpirajo bolni in ubožniši udje... Bolne ude naj predstojniki obiščejo sami, ali pa naj pošljejo drugega, da bo izpolnil, kar terja ljubezen do bližnjega.“

Iz tega programa je vstalo stoletje usmiljenosti in milosrčnosti, iz njega se je razvil čas, v katerem je krščanska dobrodelnost sama priskočila na pomoč v vseh neprilikah življenja in ni bilo treba, da bi jo nadomeščali državni predpisi, davek za siromake in državno skrbstvo, ker se je roka premožnih sama radodarno odpirala; čas, v katerem niso ljudi nagibale k darežljivosti razne dobrodelne prireditve ki bi jih odškodovale za darove; čas, v katerem so vživali delavni stanovi spoštovanje in je delo določalo življenjski poklic in mesto v družabnem življenju, čas, ki ni poznal brezdelnega življenja, ampak je lenuhe obsojal in je življenje, ki služi samo vživanju zaničeval in se je pravičnost oznanjevala kot družabna čednost, ki daje poštenemu delu pošteno plačilo in obsoja pritrgovanje pravičnega zaslužka kot vnebovpijoči greh.

Ta program, ki globoko poséga v socialjno življenje in je utemeljen tako v Vodilu, kaker tudi v tradiciji reda, se da prilagoditi razmeram vsakega časa, iz njega morejo iziti potrebne organizacije, ki pospešujejo karitativno delo. Seveda se more karitativno delo tretjerednikov vršiti po navodilu papežev, ki dajejo Tretjemu redu sledeče smernice: Socialno-karitativnega polja, ki ga z vspehom obdelujejo že druge organizacije, naj Tretji red ne obdeluje samostojno in naj ne dela na ta način konkurence dotičnim organizacijam, ampak naj te družbe in organizacije intenzivno podpira po svojih udih, ki naj v že obstoječih organizacijah izrabljajo svoje moči v prosep dela za trpeče človeštvo. Tretji red ima tedaj plemenito nalogo, da da karitativnim organizacijam na razpolago najboljše, najbolj goreče, najbolj požrtvovavne in zmožne ude, ki se posvete dobrodelnosti sè vso idealno gorečnostjo, s katero napolni vera velike duše. V tem oziru se je Tretji red vedno odlikoval. Iz njega je v teku stoletji izešlo že mnogo cerkvenih družb, bratovščin in samostanskih družin, katerih udje so si izbrali kot posebno življensko nalogo skrb za uboge, za bolnike in druge trpeče na zemlji.

Tako pojmuje sv. Cerkev duha in pomen Tretjega reda. S tem svojim pojmovanjem se je postavila na izključno versko stališče sv. Frančiška in je po svoji oblasti izjavila, da je to stališče tudi za sedanjost obvezno. Tretji red ni tedaj ustanovljen, da deluje socialjno in politično, ampak čisto versko. Evangelij Jezusa Kristusa izpolnjevati, dvigniti njegovo veljavo mej ljudmi,

širiti njegov blagoslov: to je pravi, to edini apostolat Tretjega reda. Ako vrši Tretji red ta evangeljski apostolat, je pravi blagoslov za posamezne ljudi, za družine in človeško družbo, ter močna opora dušnemu pastirju. Če pa je Tretji red to, kaker ga pojmuje sv. Cerkev, potem bomo razumeli besede papeža Benedikta XV., ki jih je napisal v svoji zgoraj imenovani okrožnici: „Naša želja je, da ne bo nobenega mesta, nobene vasi, ki ne bi imela dovolj velikega števila udov te vrste, in teh ne nekaj lenih in zadovoljnih sè samim imenom tretjerednikov, ampak delavnih in skrbnih za svoje in drugih zveličanje. In zakaj se ne bi mnoga in različna društva mladeničev, delavcev in ženskih, ki mej katoličani povsod cveto, pridružila temu Tretjemu redu in ne bi napolnjena z duhom ljubezni in miru vztrajno delala za slavo Jezusa Kristusa in korist sv. Cerkve z isto gorečnostjo, s katero je bil prežet sv. Frančišek?“

Tretji red podaja svetu veliki ideal življenja. Cilj krščanske npravnosti je najvišji, ki si ga moremo misliti; izražen je v besedah našega Gospoda: „Bodite popolni, kaker je vaš Oče nebeški popoln“ (Mt. 5, 48). Kedor hoče ta cilj doseči, mora biti prepojen z idealnim pojmovanjem življenja, potreben mu je nadnaravni svet misli, potreben mu je duh vere, ki meri stvari sveta z mero večnosti. Tega duha vere pa najdemo na najlepši način oživotvorenega v sv. Frančišku in v duhu njegovih redov. Duh žive, močne vere napolnuje Frančiška in njegove duhojne otroke z nadnaravnim pojmovanjem življenja, dviga jih nad vsakidanje malenkosti in jih preustvarja v velike duše. V sedanjem času se razlega po svetu klic: Dajte nam velikih misli! — In po pravici! Zakaj samo velike misli, ki jih črpamo iz studenca vere, nam bodo vzgojile tudi velike može in žene, srčne duše, ki se posvete sè vsem, kar imajo, v službo Jezusa Kristusa in njegove Cerkve. Tretji red daje svetu zopet te velike misli nadsвета in večnosti, zato nam more vzgojiti može in žene, mladeniče in dekleta, ki so prepojeni z versko neustrašenostjo in globoko pobožnostjo. Saj nam Tretji red kaže najvišji življenjski ideal; ob enem nas pa tudi uči, s kakšnimi sredstvi moremo doseči začrtani in spoznani cilj krščanske popolnosti.

Viri: P. Erich Rohr, O. F. M., Was soll der Dritte Orden sein? Altötting 1917, str. 5 nsl.; Dr. K. Wilk, Der moderne Heilige Essen-Ruhr 1911, str. 7 nsl.; Stimmen aus Maria Laach, XXIII, str. 441—445 in XXIV., str. 143—152; P. Franz Ser., Tischler, O. M. Cap., Handbuch zur Leitung des Dritten Ordens, Bregenz 1912, str. XIX nsl., P. Ambros Thaler, O. F. M., Der zweite allgemeine österreichische Terziarentag in Innsbruck 1911, str. 53—109; Der erste bayerische Terziarentag, München 1912, str. 36, 37; Dr. F. Imle, Der Geist des hl. Franziskus und seiner Stiftung, Mergentheim 1921, 119 nsl.; P. Pierre — Baptiste Gimet O. F. M., L'Esprit du Tiers-Ordre Franciscain, Paris 1906, str. 57 nsl.





P. ANGELIK.

## Bodi svetloba.

**14. ugovor: »Post je odveč. Če bi Cerkev umevala moderne časovne potrebe, bi bila post že davno odpravila«.**



lejte, kako je moja sestra nespametna“ — tako je tožila na vlaku neka učiteljica — „dala sem ji malo mesne omake, pa je ni hotela zavžiti, češ da je petek in da mesnih jedi katolíčani v petek ne jedo. Post je dandenes odveč in če bi Cerkev umevala moderne časovne potrebe, bi bila post že davno odpravila.“

„Koliko ur podučujete v šoli ob petkih?“, sem jo vprašal. — „Šest“. — „Gospodična! Vi ste za svoje razmere oproščeni od posta, deloma zaradi obilnega utrudljivega dela v šoli, deloma pa tudi zaradi svojega trajno bolehnega želodca, o katerem ste mi preje pravili. Vaša sestra pa najbrže nima nobene zapreke, zato je prav imela, da se je v petek zdržala mesne jedi. Storila je le svojo dolžnost ko dobra katolíčanka.“

„Ah, kaj? Cerkev bi morala spoznati, da post ni za današnje čase. Ne govorim za sebe. Le pomislite: Draginja je velika, čemu nalagati ljudem po nepotrebem stroške za drage postne jedi? Mnogo ljudi mora jemati hrano po gostilnah, drugi imajo težko delo, zopet drugi so ubogi, tako da je post v resnici le nadležen ostanek prejšnjih časov. Tudi Cerkev bi se morala modernizirati.“

„Motite se, gospodičina! Cerkev je dandenes ravno tako moderna in času primerna, kaker je bila pred blizu dvatisoč leti. Kar tiče draginjo, moram pritrditi, da so postne jedi drage, pa pristaviti, da tudi meso ni ceno. V tem oziru ne bo mnogo razločka mej postnimi in mesenimi jedmi. Ugovor zaradi draginje torej odpade. Kedor je pa navezan na gostilniško hrano, je zderžka od mesnih jedi oproščen. Ubogi smejo uživati, kar dobe, s težkim delom obloženi so pa posta prosti. Vaša opazka glede moderniziranja Cerkve priča, da vam ni znan pravi pomen posta in kakšne vzgojne cilje ima pri tem katoliška Cerkev.“

„Kakšne vzgojne cilje neki?“, me radovedno vpraša gdč. učiteljica.

„Gotovo vam je znan eden najboljših modernih učiteljev vzgoje — Förster“. — „Seveda mi je znan, saj moramo poznati njegova načela pri učiteljskih izpiti“, odvrne ona.

„Dobro. Ta pedagog (učitelj mladine) pravi: Za človeško življenje je premagovanje samega sebe ravno tako potrebno, kaker ptiču peruti za letanje po zraku, pelikanu plavavna kožica za plavanje po vodi in ribi njene plavute. Če bi torej gdo hotel reči: „Jaz se nočem premagovati, ampak delam kar hočem, bi bilo to ravno tako, kakor če bi kak orel rekel: Jaz tudi brez peruti lahko v zraku plavam. Raynotako, kaker ta moderni protestantovski pedagog, priznava potrebo premagovanja samega sebe tudi ka-

katoliška Cerkev, ki že skorej dvatisoč let oznanja nauk svojega ustanovitelja Kristusa, ki je rekel: „Kedor hoče biti moj učenec, naj zataji samega sebe in naj hodi za menoj“. Iz tega je razvidno, da je katoliška Cerkev moderna in lahko trdim, da še nadkriljuje moderni čas, ker to, kar je ta učitelj šele v našem času povedal, ona že uči blizu 2000 let. To potrebo zatajevanja kliče Cerkev s postom v spomin svojim udom in jih na tak način vzgaja. Res je sicer, da so vrste zatajevanja različne, toda premagovanje pri jedi je eno najvažnih. Velika večina bolezni prihaja, kaker trdijo izkušeni zdravniki, iz neredno ali preobilno zavžite jedi in pijače. Večina tatov, morivcev in roparjev so postali taki zato, ker se v mladosti niso učili premagovanja. Vse to potrjuje vsakidanja skušnja in potrjujejo tudi moderni učitelji vzgojslovja, mej njimi tudi imenovani Förster. Takih vzgledov bi lahko našteli na stotine, saj je znano, da gdor se v eni stvari ne zna premagovati, se tudi v drugi ne zna. Ravno to premagovanje ali zatajevanje pa uči Cerkev s tem, da svojim udom po nauku Kristusovem predpisuje post. Ona dobro ve, da bo tisti, ki se iz pravega namena enkrat na teden zdrži mesnih jedi, četudi mu še tako diše, in morda v petek še bolj ko druge dni, da se bo tisti znal premagovati in se bo mnogo lažje premagoval tudi v drugih rečeh: v jezi, v govorjenju itd. Znan je pregovor: Kedor se zna premagovati v malem, se bo znal premagovati tudi v velikem. Edino tak človek bo imel srce za svojega bližnjega in njegovo potrebo, ako sam ve, koliko premagovanja ga stane, da se odpove le enkrat na teden mesu, mej tem ko se morajo drugi po cele tedne odpovedati še neprimerno potrebnim stvarim, kaker je meso.“

„Dobro! Priznavam potrebo samopremagovanja“ — odvrne učiteljica, — „toda zakaj Cerkev ne pusti vsakemu prosto, da se premaguje, kedar sam hoče in ne ravno ob petkih in postnih dneh?“

„Glejte, gospodičina, tudi to je narejeno tako umestno, da bolj ne more biti. Lehko bi sicer na to odgovoril z vprašanjem, zakaj je pa država predpisala za časa vojne gotove dni post in ni tega prepustila prosti volji slehrnega državljana. Pa pustimo to. Znano je, da človek nima samo telesa, ampak tudi dušo. S postom samim je pravzaprav predvsem zadeto telo in čutna nagnenja, duša sama pri tem nima veliko opraviti. In vender je telo orodje duše. Marisikedo bi pri tem lahko pozabil, da je samopremagovanje predvsem namenjeno dušni vzgoji, ali bi pa sploh pozabil na zgoraj omenjeni Kristusov nauk: Kedor hoče biti moj učenec, naj zataji sam sebe in naj hodi za menoj! Cerkev pa nima namena vzgajati samo telo, ampak hoče vzgajati celega človeka, telo in dušo. To skuša doseči s tem, da predpisuje svojim udom post ob gotovih dneh zato, ker jih s tem uči pokorščine in jih spominja na gotove skrivnosti Jezusovega življenja. Vsak pa, ki količkaj pozna duševne zmožnosti človeka, ve, da je najvažniša duševna sila njegova volja, ki jo krotimo s prostovoljno pokorščino. Da je pokorščina potrebna o tem ni dvojbe, potrebna je v družini, v šoli, v državi. Ako bi nje ne bilo, bi človeška družba sploh ne mogla obstati. Govorim o prostovoljni pokorščini, kakor jo izvršujejo slobodni ljudje in ne o takozvani suženjski pokorščini, ki se boji le kazni in tega imena niti ne zasluži. Ni

je stvari na svetu, ki bi jo človek bolj ljubil, kaker slobodo in ni je stvari, ki bi današnjemu svetu bolj manjkala kaker močna volja. To dvoje prinese človeku pokorščina. Sloboda ne obstoji v tem, da zna človek enako podivjani živini brcati okoli sebe, ampak v tem, da je prost samega sebe in svoje sebičnosti. Le tisti je povsem sloboden, kedor ima v oblasti tudi najmočnejšo silo, svojo voljo, s tem, da jo prostovoljno podvrže volji drugoga. In močno voljo gdo jo ima? Ali mar tisti, ki pravi, da lahko dela kar hoče? Ne ta, ampak tisti, ki gospoduje nad močnejšim v človeku, nad svojo prosto voljo — s prostovoljno pokorščino. Zato piše prav že imenovani Förster: Kedor zna prav slušati, zna tudi prav zapovedovati. Zapovedovanja se človek nauči s zapovedovanjem, ampak s pokorščino. Koliker močnejšo voljo ima gdo — ima jo pa tisti, ki zna ubogati — toliko bolje more s svojo voljo vplivati na voljo drugih in jih voditi. Glasno kričanje pri zapovedovanju je znamenje, da dotični nima močne volje, in da bi isto rad nadomestil z vpitjem. To slobodo in močno voljo želi katoliška Cerkev vzgojiti v vseh svojih udih s tem, da jih navaja k pokorščini. Niso li naredbe katoliške Cerkve času primerne in moderne?

Odgovora na to nisem dobil, ker se je bil med tem vlak ustavil in sva se razšla, misli si ga vsak izmed čislanih bravcev in bravk sam.

## 15. ugovor v obliki vprašanja: Gdo je pričujoč v sv. hostiji?

V prvi vrsti je v sv. hostiji pričujoč Jezus Kristus po svoji božji in človeški naravi. Akoravno nas je ljubil neizmerno ves čas svojega življenja na zemlji in nam je dal na tisoče dokazov te ljubezni, je vendar hotel nam ob koncu svojega življenja zapustiti največji dokaz svoje ljubezni. Že preje je pripravljal svoje učence na to ločitev rekoč: Še malo in me ne bote več videli, in zopet malo, in me bote videli, ker grem k Očetu, ki me je poslal. Žalost je napolnila vaše srce, ker sem vam to govoril. Ali jaz vam resnico povem: Za vas je dobro, da jaz grem. Zakaj ako ne grem, Tolažnik ne bo k vam prišel; ako pa grem, vam ga bom poslal. (Prim. Jan. 16, 5—7.) Samo na sebi bi bila gotovo že to zadostna tolažba učencem in nam. Toda Jezus je hotel še več storiti. Ker je vedel, da smo čutna bitja in navezani predvsem na čutne stvari, se je hotel tudi tej naši slabosti prilagoditi in nam pustiti čutno, vidno znamenje svoje ljubezni. Obljubil je dati samega sebe, ne samo sliko, kaker delajo stariši svojim otrokom, ampak samega sebe jim je hotel dati v hrano: „Jaz sem kruh življenja. Ako gdo je od tega kruha, bo živel vekomaj; in kruh, katerega bom jaz dal, je moje meso za življenje sveta. Kedor je moje meso in pije mojo kri, ostane v meni in jaz v njem.“ (Jan. 6, 48, 52, 57). Kar je obljubil, je tudi storil. Pri zadnji večerji je Gospod „vzel kruh in zahvalil, ter razlomil in rekel: Vzemite in jejte, to je moje telo, katero bo za vas dano. — Ravnotako je vzel v roke tudi kelih rekoč: Ta kelih je nova zaveza v moji krvi.“ (Kor. 11, 23—25). Toda Jezusovo ljubezni polno srce ni pripuščalo, da bi bili tega velikega daru deležni samo

apostoli; hotel je, da bi se ga udeleževali verniki vseh časov. Zato je postavil apostole za mašnike ter jim naročil, naj ravno to, kar je on storil pri zadnji večerji, delajo v njegov spomin do konca sveta: „To storite v moj spomin.“ Ker je pa hotel, da bi se ga spominjali vsaki dan, kaker se nas on spominja vsaki dan, zato je ta zakrament ljubezni in ljubeznipolnega spomina postavil pod podobo kruha in vina. Besede: „To je moje telo“ in „To je moja kri“ . . . „To storite v moj spomin“, jasno pričajo, da je v sv. hostiji v resnici pričujoč Jezus sam s svojo dušo in telesom ali kaker navadno pravimo: s svojo človeško naravo.

Ravno tako je pa pričujoč Kristus v sv. Hostiji tudi s svojo božjo naravo. Vsled skrivnosti učlovečenja je druga božja oseba v neposredni neločljivi najožji zvezi s človeško naravo. Da je druga božja narava, s katero se je bila ista združila, sledi iz raznih mest svetega pisma. Tako bremo v pismu do Hebrejcev: „Jezus Kristus je ravno tisti včeraj in danes in vekomaj“ (13, 8) in v proroškem psalmu je pisano: „Ti si duhoven vekomaj po redu Melkizedekovem“ (Ps. 109, 4). K temu pristavlja Sv. Duh: „On pa, ker ostane vekomaj, ima večno duhovstvo“ (Hebr. 7, 24). Kristus pa ne pomeni družega, kot zedinjenje dveh narav, božje in človeške. Besede „vekomaj“ in „večno“ jasno pričajo, da bo Kristus ostal večno; iz tega sledi, da je druga božja oseba neločljivo zvezana s človeško naravo. Zato je v sv. hostiji poleg človeške narave Kristusove pričujoča tudi njegova božja narava.

Nehote se pri tem človek vpraša, kaj pa je z ostalima dvema božjima osebama? Ste-li tudi onidve pričujoči v sv. hostiji? Da! tudi onidve. Kot katoličani vemo, da so v Bogu tri osebe v eni naravi. Kjer je Bog Oče, tam je Bog Sin, ki ima z njim eno naravo in kjer je Bog Sin, tam je tudi Sv. Duh, ki ima z Bogom Očetom in Sinom eno in isto naravo. Jasno nam je to povedal Gospod sam rekoč: „Jaz in Oče sva eno.“ (Jan. 10, 30). „Kedor vidi mene, vidi tudi Očeta“ (Jan. 14, 10). V sv. hostiji je torej pričujoč Kristus, učlovečena druga božja oseba s svojo božjo in človeško naravo. Ker imata pa Bog Oče in Sv. Duh, kot prva in tretja oseba presv. Trojice eno skupno božjo naravo, zato je po naravni zvezi pričujoča v sv. hostiji cela sv. Trojica.



## O češčenju sv. nadangelja Mihaelja.

Sv. Frančišek As. je poleg Boga, Jezusa v jaslicah, na križu in presv. R. T., ter Device Marije prav posebno častil tudi angelje, mej njimi na izreden način sv. nadangelja Mihaelja. Njemu na čast je obhajal pred njegovim praznikom štiridesetdanski post.<sup>1)</sup> Staro sporočilo pravi, da je Frančišek z angelji zelo zaupljivo občeval. Angelj se je prikazal materi in ji pokazal mesto, kjer bo Frančišek zagledal luč sveta, angelj je menda bil njegov krstni boter, angelji

so s petjem poveličevali Boga v porcijunkulski cerkvi, kjer je Frančišek molil in zadobil obilne milosti. Tomaž Čelan, najstariši popisovavec Frančiškovega življenja iz njegove dobe piše, da je Frančišek angelje goreče častil in si nobene stvari ni drznil storiti zavoljo pričujočnosti angeljev, kar si ne bi upal napraviti pred ljudmi. In ker so angelji v koru z brati in hvallijo ž njimi Boga, je hotel, naj ga častijo sè vso mogočo pobožnostjo tudi njegovi bratje. Rekel je, da je treba sv. Mihaelja bolj slovesno častiti, ker predstavlja ko poslanec duše Bogu.

Sv. Mihaelj je knez angeljev, najplemenitiši rajski duh, najvišji mej milijoni nebeških duhov. Čast njegova je torej zelo velika. V boju z Luciferjem in upornimi angelji, si je pridobil naslov: „Kedo je ko Bog?“ To pomeni njegovo ime in je popolnoma nasprotno klicu Luciferja: „Kedo je ko jaz?“ Sv. Mihaelj je upornikom nasproti zaklical: „Kedo je ko Bog?“ ter je sè svojimi zvestimi angelji zmagal upor tako odločno, da piše sv. Janez: „In je bil doli vržen tisti veliki drakon, stara kača“ (Razd. 12. 9). „Videl sem satana kaker blisk pasti z neba“ (Luk. 10. 18). Sv. Mihaelj ima torej veliko moč nad hudobnimi angelji in je dober pomočnik v premagovanju skušnjav. — Sv. Mihaelj je najvišji izmed sedmerih serafinov, ki stoje ob božjem prestolu. Če je že vsak navadni angelj krasen v svoji bleščeči lepoti, da prekaša svetlobo sonca, kako lep, krasen, vzvišen mora biti še le najvišji, najlepši mej njimi. Če bi nas že lepota drugih angeljev očarala, ako bi jih mogli videti s telesnimi očmi — s kolikim občudovanjem in iznenadenjem bi nas osupnila veličanstvenost najvišjega kneza mej angelji — sv. Mihaela? Neizmerna, nedosegljiva in za našo človeško naravo najberže neprenesljiva radost bi nas napolnila in prenesla v kraljestvo nebeških duhov. Angelji imajo veliko gorečnost za čast božjo, polno mero ljubezni do Boga, nedosegljivo odločnost volje in znanje in spoznanje, ki presega vso vednost in znanje največjih učenjakov vseh vekov, sv. Mihaelj ima pa vse te prednosti v najvišji in mej vsemi angelji v najpopolniji meri. Kako velik je!

Njegovo velikost priznavajo vsi angelji. Zavedajo se, da jih je njegova srčnost in spodbuda privedla do zmage in zato ga častijo ko svojega dobrotnika, kneza in poglavarja.

Sv. Mihaelj je že v starem zakonu opravljal službo najvišjega poslanca. Po mnenju mnogih sv. očetov je on podučil Adama o namenu stvarjenja, on je Noetu prinesel naznanilo o vesoljnem potopu, Abrahamu čudežno obljubo, on je peljal Izraelce iz Egipta, pokopal je Mojzesa, prerokom razodeval prikazni, bojeval se je na čelu Makabejskih bratov. — V novi zavezi je bil sv. Mihaelj angelj varuh Device Marije, on je pastirjem oznanil rojstvo Gospodovo, on je prinesel iz nebes ime Jezus, on ga je pokrepčal na Oljiski gori v trpljenju in je po Jezusovem vnebohodu vzel v varstvo krščansko cerkev. Zato je on izpeljal sv. Petra, poglavarja Cerkve, iz ječe in je po nauku sv. Tomaža Akv. angelj varih vsakikrat vladajočega papeža, zaščitnik škofov in misijonarjev, kaznjevavec preganjavcev kristijanov in čuvaj presv. R. T. Ker je pa premagal satana, je tudi mogočen zaščitnik umirajočih in pomočnik ubogih duš v vicaH.\*)

Častimo torej sv. Mihaelja prav pridno in goreče. Cerkev nas k temu spodbuja, ker ga v sv. maši in molitvah večkrat na pomoč kliče. Verh tega pa tudi posnemajmo v popolni pokorščini do božjih zapovedi, v gorečnosti za čast božjo, v ljubezni do sv. Cerkve, v češčenju presv. R. T. in v preme-govanju skušnjav hudobnega duha.



Prečastiti g. Friderik Volčič, kn. šk. duhovni svetovavec, župnik in voditelj tretjega reda v Breznu ob Dravi, je bil rojen v Mariboru dne 18. julija 1874 in v mašnika posvečen ravnotam dne 25. julija 1907. Dvanajst let je bil za kaplana na več velikih župnijah, povsod delaven in priljubljen; od 1. oktobra 1909 naprej je bil župnik v Breznu. Bil je nepopisno blaga duša, radodaren, gostoljuben, marljiv ter nadarjen dušni pastir.

Dne 12. novembra 1911 je vstopil v tretji red sv. Frančiška. Za redovnega patrona si je izbral sv. Didaka, 17. XI. 1912 je napravil tretjeredne obljube. — Da bi se v župniji razvilo in utrdilo krščansko življenje po nazorih in zgledu sv. Frančiška in svetnikov in svetnic njegovih treh redov, je ustanovil za svoje župljane leta 1917. skupščino tretjega reda, ki šteje sedaj okoli 90 udov.

Vsako leto je povabil vizitatorja vsaj dvakrat, pa tudi po trikrat. Zadnji dve leti je sklical ob vizitaciji tudi vse bližnje gospode na sestanek voditeljev in duhovnikov tretjega reda za vuzeniško in marenberško dekanijo. Če je le mogel, je prišel blagi gospod Friderik tudi na sestanke mariborskega okrožja, kjer je navadno prevzel službo zapisnikarja in je izdatno pomagal z dobro premišljenimi referati in modrimi nasveti reševati vprašanja o tretjem redu. — Kaker malokedo je razumel pridobivati za tretji red tudi moške, zlasti železničarje, ki se vrlo držijo in so zgledni tretjeredniki. — Prenovil je tudi župno cerkev znotraj in zunaj.

Kot neustrašen Slovenec je bil pred vojno čislan po celi Dravski dolini in je bil radi narodnega navdušenja med vojno delj časa zaprt v Gradcu. Po preobratu si je pridobil velike zasluge za mirno priklopitev krajev ob Dravi k Jugoslaviji. Vojakom in častnikom, ki so ga poznali iz časov koroških bojev, je vsem v najboljšem spominu največega gostoljubja in prijaznosti.

Po naravi je bil šibkega zdravja, a po duhu in srcu velik, krotak ter ljubezniv, da ga je vzljubil vsakedo, ki je ž njim občeval. Svojim udanim ovčicam pa je bil v vsakem oziru vse in brezniška župnija se že danes bridko zaveda, da je zgubila s Friderikom Volčičem očeta za dušo in telo.

10. julija je utonil v Dravi, sedmi dan na to so našli njegovo truplo in 20. VII. je bil pokopan na domačem pokopališču v Breznu. R. I. P.

Dostavek urednikov: Pred nekaj leti smo imeli na sestankih mariborskih g. duhovnikov tretjega reda priložnost seznaniti se s pokojnim g. Volčičem. Blagohotna duša! Vsem je bil vse. Eden g. predavatelj ni prišel na sestanek. G. Volčič je opazil, da ga manjka. Takoj se sam ponudi v pomoč in pove glavne misli o dotični stvari zelo stvarno in temeljito. Navadno je na sestankih prevzel službo zapisnikarja, če mu je voditelj rekel, v ospredje pa nikoli ni silil, ker je bil za to preskromen in zares ponižen. Za tretji red se je zelo zajemal, zato ni izostal nikedar od nobenega shoda in tudi doma je svojo skupščino zelo vestno vodil. — G. Volčič je bil Frančiškov duhovni sin ne le po imenu, ampak tudi po duhu in delih. Njegov tovariš iz dijaških let je naštel v „Slovcu“ nekatere za Volčičev značaj zelo zajemljive dogodke, ki pričajo, kako radodaren, potrpežljiv, milosrčen, usmiljen, pri vsem tem pa skromen in ponižen je bil. Blagi gospod, počivaj v božjem miru! Bogat na dobrih delih si odšel v večnost, nenadoma, nepričakovano — toda dobra dela telesnega in duhovnega usmiljenja so šla za teboj.



## Razgled po serafinskem svetu.

**Šestnedeljska pobožnost na čast sv. Ludoviku**, tuluškemu škofu I. reda. Sv. Stolica je podelila popolni odpustek vsem vernikom, ki prejmejo sv. obhajilo in molijo po namenu sv. Očeta katerokoli šestih nedelj po prazniku sv. Ludovika (19. avg.); ravno tako je dovolila popolni odpustek vsem onim, ki opravljajo isto pobožnost skozi šest nedelj po prazniku tega svetnika. (Sv. Penitencijarija 10. jul. 1923).

**Opazka:** Sv. Ludovik Tuluški „serafinski Alojzij“ imenovan, je bil drugi sin neapolitanskega kralja Karola. Štirinajst let star je prišel ko talnik (zastavljenec) za svojega očeta v vojno ujetništvo v Barcelono na Španskem, kjer je ostal sedem let. Popolnoma udano je nosil težko pregnanstvo. Rekel je: „Več koristi božjim prijateljem nesreča ko sreča, ker morejo v nesreči skazati Gospodu svojo zvestobo“. V ujetništvu so mu dovolili, da je smel v bližnjem frančiškanskem samostanu izpolniti svoje učenje. Posvetil se je posebno učenju sv. pisma in modroslovja, pa tudi pobožnih vaj se je poprijel. Navadno se je spovedal vsaki dan in je prejemal sv. obhajilo z veliko pobožnostjo in v solzah. Strogo se je pokoril, kar mu je preostajalo, je delil mej uboge, posebno rad in z velikim veseljem je stregel bolnikom. Tako je odmril svetu in se je popolnoma posvetil nasledovanju Kristusa. Zato je napravil obljubo, da bo po zadobljeni prostosti stopil v frančiškanski red. Ko se je vrnil domov, se je odpovedal kraljevi kroni, bil posvečen za mašnika, v Rimu je oblekel frančiškanski habit. Papež Bonifacij VIII. ga je postavil

za škofa v Tuluzu. Tudi ko škof je nosil frančiškansko obleko, pa le pol leta. Odločil se je iti v Rim prosit papeža, naj ga reši škofovske službe. Obiskal je na potu očetov grad in domače, huda bolezen ga je nenadoma zgrabila. Umrl je 19. avg. 1297 v 23. letu starosti. — Odlikoval se je v vseh čednostih, prav posebno pa v sv. čistosti. Devištvo je ohranil belo ko lilijo in je skrbno varoval. Tako čuječ je bil, da se niti lastni materi ni pustil poljubiti.

**Kako je z našim pripravljanjem na bolniško postrežbo? Ali bo kaj?** Nekateri mislijo, da je vse zaspalo. Ne! Mi, ki smo začeli, nismo zaspali, samo drugi, ki bi se bili imeli dela poprijeti sè vso odločnostjo, se še niso zbudili. Skupščine, ki jih vodijo patri kapucini, razen celjske in nekatere z dežele pod vodstvom vnetih duhovnikov, so se takoj zglasile z nekaterimi članicami in z denarnimi prispevki, od naših se razen ljubljanske niti ena ni oglasila. Tako smo obviseli na začetem delu, katero so na sestanku v Ljubljani z besedo odobraval, v delih pa ne. Kimavci, ki delamo resolucije in načrte, pa jih ne izpeljemo; zato nikamer ne pridemo. — Na sestanku ob katol. shodu smo v stvar zopet podrezali — ali bo kaj uspeha ali ne, to bo pokazalo delo. Na vsaki način pa lahko rečemo, da smo eno leto zgubili po nebriznosti mnogih voditeljev in odborov. — Slišali smo, da so se zadnji čas v Mariboru nekaj zgenili in da mislijo nekaj začeti. Bog daj! Samo nikari na lastno roko, ampak sè združenimi močmi vseh tretjerednikov na Slovenskem, ker bi bili sami za tako ogromno delo prešibki, kaker smo preslabotni tudi mi brez Vas. Če želite, da bi imeli bolniške tečaje v Mariboru, mi radi k Vam pristopimo in pomagamo, ker nam je le za stvar, ne za osebe. Dosedaj je bilo pri nas v Ljubljani oglašanih osem oseb, ki bi se rade izobrazile in darovale za bolniško postrežbo, denarja smo pa nabrali 5061 D 50 p. Če se bote vsi dela poprijeli, bo šlo, če ne, bomo pa denar ali vrnili ali obrnili po namenu dobrotnikov. Katerim je kaj za stvar, pa še niso nič storili, naj se oglasijo. Čakali bomo še do konca oktobra tega leta.

**V Nazaretu v Savinjski dolini** so dobili veliki zvon težak nad 22 meterskih centov. Pred par leti so obesili v zvonik tri nove lepe bronaste zvonove, sedaj so spravili v drugi zvonik še velikega tudi iz bronu. Ljudje so bili silno veseli in ponosni. Pa imajo tudi biti na kaj. Če pomislimo, da šteje župnija okoli 700 duš in da so za veliki zvon, ki je stal nad pol milijona kron, prispevali skorej izključno le župljani in so prej že veliko dali za prve tri zvonove, moramo reči, da so silno veliko storili in morejo biti ponosni na zares lepe zvonove, kakeršnih nima cela Savinjska dolina. Koliko dela, potov, skrbi in truda je imel p. Kerubim, gvardijan in župnik, to ve on sam in dobri Bog, ki naj njemu in vsem dobrotnikom obilno povrne.

Dne 19. junija nam je vzelo nebo eno najboljših sosester, nad vse vneto tretjerednico, voditeljico Klaverjeve družbe, Gabrijelo Göstl. V izpolnjevanju tretjerednih dolžnosti nam je bila najlepši vzor. Tiho, skromno, ponižno in izredno bogato na dobrih delih je bilo njeno življenje. Nad vse



skrbna in marljiva pri svojem delu v pisarni, je slehrni prosti čas prebila pri svojem Zveličarju v tabernakeljnu. V svojem občevanju je bila ljubeznivost in dobrota sama. Z izredno ponižnostjo in ljubeznijo je znala pridobiti druge za dobro stvar. Sama vsa plamteča ljubezni do Boga, je hotela, pritegniti vse h Gospodu. Naj v miru počiva! — D. V.

**Tretjeredni shod pri Sv. Joštu nad Kranjem.** Škofjeloška tretjeredna skupščina je imela 24. junija shod pri Sv. Joštu nad Kranjem. Povabljeni so bili tudi vsi tretjeredniki iz loške in deloma iz kranjske dekanije. Udeležili so se ga prav mnogi, nad 800 jih je prejelo sv. obhajilo (mej njimi do 250 moških); samo letakov so razpečali v dveh urah 1200. Odšli smo k Sv. Joštu že v saboto popoldne; zvečer in v nedeljo pri pozni službi božji je bila pridiga o tretjem redu (zakaj in kako je treba razširjati tretji red), pri prvi službi božji pa o pogubonosnih posledicah pijančevanja in kako naj tretjeredniki delajo za stremenje ljudstva. — Udeleženci so bili zelo zadovoljni sè shodom in so izrazili željo, naj bi se za tretjerednike še večkrat prirejali slični shodi. Prihodnje leto bi ga radi imeli ali v Cerengrobu pri Škofji Loki ali pa pri Mariji Pomagaj na Brezju. P. M.



## Priporočilo v molitev.

V pobožno molitev se priporočajo:

I. Bolan družinski oče s Police, tretjerednik Mariji Pomočnici, sv. Antonu in sv. Valentinu za voljno potrpljenje ali za ljubo zdravje. — Na žlvcih bolan mladenič. — Marija R. in njena sestra za zdravje in božjo pomoč. — N. A. v zelo važnih zadevah; ako bodem vslišana, obljubim zahvalo. — N. svojo družino in sebe, da bi natančno izpolnjevali božjo voljo in bi se odpravili pogreški.

II. Pokojni udje tretjerednih skupščin:

1. ljubljanske:

2. cerkljanske na Gor.: Marija Verhovnik;

3. idrijske: Ivan Tušar, Frančiška Sternad, Ter. Spet, Ana Gnejzda, Antonija Novak, Mar. Tratnik, Antonija Knap, Terz. Knap, Frančiška Šinkovec.

4. mariborskega okrožja: Preč. gg. Friderik Volčič, župnik v Breznu in Janko Baznik, župnik pri Sv. Trojici v Halozah, oba utonila v Dravi 10.VII. 1923. — Maribor: Neža Cimperc, Matija Ajlec, Jožef Stelcer, Alojzija Pongračič, Türl Julijana, Janez Bračko, Bartolomeja Copetti, Neža Grazer. — Jarenina: M. Breg. — Velikanelja: Urša Hole, Urša Senjor, El. Krabonja, Franc Fištravec, Anton Šoštarč, Kata Peserl. — Ormož: Julija Leben, M. Rakuša. — Središče: Frančiška Ivančič, Julijana Dogša, Terezija Torič, Jozefa Žnidarič. — Sv. Miklavž pri Ormožu: M. Haložan. — Sv. Tomaž pri Ormožu: Jakob Marin, Anton Marin, Anton Cajnkar, Terezija Antolič, A. Veselko, El. Kosl, Julia Vajda, El. Rep. — Sv. Lenart pri Velikinedelji: Apolonija Kovačec. — Fram: Frančiška Janežič. — Podsreda: M. Valenčak. — Hoče: Barbara Onič. — Sv. Marjeta ob Pesnici: Helena Lakner, Antonija Kapun. — Sv. Barbara v Slov. gor.: Franc Bezjak. — Jarenina:

Emilija Sommer, M. In Ter. Weingerl. — Starigr: Frančiška Gril. — Šmartin pri Slovenj-gradcu: M. Pučnik, Neža Pogorevnik, Jera Žnidarič. — Cirkovce: Urša Frangež, Urša Veranič, El. Černenšek, M. Frangež, El. Marčič, Janez Smolnikar, M. Goričan. — Sv. Urban pri Ptuj: A. Poljanec. — Hajdin: Cecilija in Ivana Heržič. — Marenberg: M. Zehentgruber. — Ribnica na Pohorju: Janez Ogrin, Ignac Hojnik, M. Kolar, M. Vodusek. — Sv. Anton na Pohorju: M. Kolman.

5. celjskega okrožja: Frankolovo: Ivana Trobeš, Ana Venko. — Prihova: Marija Kolar. — Dramlje: Julia Hrovat. — Nova Cerkev: Mica Marovšek, Marija Salatnik, Janez Kraljič, Mica Podbrežun, Neža Rebršek, Liza Borovnik. — Teharje: Jožefa Gajšek. — Št. Jurij ob j. ž.: Jera Leskošek, Rozalija Ojstriž. — Vojnik: Helena Šelih, Julijana Tovornik. — Zibika: Apolonija Smole, Marija Rataj. — Št. Ilj pri Misljnj: Magdalena Ladinek. — Poljčane: Anton Novak. — Žalec: Marija Drev. — Razbor: Matija Štritar. — Kostriwnica: Liza Škrjanec, Liza Inkret, Mica Jager, Mica Pirš. — Žiže: Terezija Ratej. Sv. Štefan: Miha Zdolšek, dijak, Uršula Pistivšek. — Sv. Miklavž: Antonija Vodišek. — Št. Lenart: Franca Hafner, Jakob Deželak, Marija Bevc. — Jurklošter: Apolonija Drolenc. — Konjice: Jožef Sproger, Jožefa Stranšek, Franc Šelih, Juljana Kumer, Janez Rudolf, Terezija Srebre. — Galicija: Terezija Naraks. — Šmartno v Rož. dolini: Ivana Točaj. — Št. Rupert: Lena Herzog, Barba Ratej. — Celje: Janez Novačan, Žolnir Fr. — Griže: Mica Culk. — Vitanje: Janez Artec, Jera Gačnik, Elizabeta Klinčar, Antonija Fljavš.



## Zahvala za uslišano molitev.

P. F. Z. sv. Antonu Pad. in zvlíč. Janezu muč. novomeškemu za očividno zboljšanje in okrevanje v nevarni bolezni. — N. iz Črešnjevca pri Sl. Bistrici se zahvaljuje Brezmadežni za ozdravljenje matere in moža. Zahvala je bila obljubljena. — Fr. Predalič se zahvali, kaker je bil obljubil, presv. S. J., B. D. M., sv. Jožefu, sv. Frančišku, sv. Ant. Pad. za srečno prestano operacijo in za zadobljeno zdravje. — N. A. Izreka, kaker je bila obljubila, tisočero zahvalo presv. S. J., Mariji in sv. Jožefu za velike po njih zadobljene milosti. — F. A. izreka zahvalo žalostni M. B. in sv. Frančišku za uslišano prošnjo. — Izpolnujoč obljubo se prav srčno zahvaljujem sv. Antonu za uslišano molitev. Helena Kranjc iz Dobca pri Cerknici. — I. B. izreka zahvalo sv. Ant. za zdravje. — Iz Artič zahvala presv. S. J. in sv. Ant. za pomoč v bolezni.

## Prošnja.

P. Zofron Kozlevčar, voditelj novomeške skupščine, prosi podpore za novomeški tretjeredni dom. Škofjeloška skupščina je dala 200 D, mariborska 100 D, za kar se vsem prav lepo zahvaljuje. Manjka pa še mnogo. Zato prosi še druge pomoči. Mi prošnjo priporočamo.

## Priporočajte Cvetje!

Edmund About: **Kralj gorâ.** Iz francoščine prestavila Kristina Hafner l. 1924 Natisnila Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani. Ljudske knjižnice 20. zv. Cena 18 Din., vez. 30 Din. Pisatelj opisuje krutosti in boje grških roparjev po času oslobodivne vojske Grkov proti Turkom in napade teh roparjev na popotnike; posebej opisuje vjetništvo dveh ženskih iz Anglije in enega Nemca prav tako kaker mu je ta pripovedoval. — Glede jezika nam v Kazanu in Kralju gorâ ne vgaja, da razna imena niso pisana v slovenskem izgovoru, kar smo že parkrat — seveda brez uspeha povdarjali. Vemo, da je za prevajalca ali prevajalko laglje ime kar v tujem pravopisu prepisati, kaker poiskati pravi izgovor tuje besede in ga tako zapisati, pa tudi vemo, da je za naše ljudi laglje takih prevodov ne brati kaker jih prav brati. Kar pišete za naše ljudi, pišite po naše; toliko truda že smemo od pisateljev in prevajalcev zahtevati. Ne terjajte od naših ljudi, da bi si morali prej kak „Fremdwörterbuch“ kupiti, predno bodo mogli vaša dela prav brati. — Napačno je „bom imenovan profesorjem“ (9), „povošeno platno“ (12), se je čutil počaščenega“ (14), „vse to me je privlačilo“ (17), „resnično dejstvo“ (21) itd. Slovenščina je na mnogih mestih malo slovenska. — Popisovanje dogodkov je v marišem neverjetno, zgodbe so pogosto divje, prav nič blaživne, raje večkrat na mlada srca slabo vplivajoče. — Današnje dni mnogi mnogo tožijo, kako so mnogi podivjani, surovi itd. Vsaj naši književniki in pisatelji naj bi bolj blaživno uplivali. Imenovani dve knjižici Kazan in Kralj gorâ tega niste zmožni.

### Tretjeredne vaje za september in oktober 1925.

**Ljubljana:** M. shod: 20. sept. in 18. okt. ob polu 5. uri pop. — Poduk za novice: 27. sept., 25. okt. ob 4. pop. — Odborne seje: za moške na dan shodov ob 10. dop., za ženske: 13. sept., 11. okt. ob 4. pop. — Papežev blagoslov 20. sept. na koncu shoda. — Za praznik sv. o. Frančiška: ob 5. uri zjutraj pridiga in slovesna sv. maša. — **Novomesto:** M. shod: tretjo nedeljo v mesecu ob polu 4. pop.; po shodu poduk za novice. V sredo dne 7. oktobra bo običajni letni sestanek vseh voditeljev okrožja. Tretjo nedeljo meseca oktobra: sprejem novih udov in oblube novicev. — **Maribor:** kaker je bilo naznanjeno v prvem zvezku Cv.

P. ANGELIK.

## Pregled knjig in spisov (literature) o tretjem redu sv. Frančiška Asiškega.

(Konec.)

### VI. Spisi različne vsebine za ude tretjega reda.

- P. Romualdo* dell' Addolorolata, O. F. M., *Regola del Terz' Ordine secolare di S. Francesco d' Assisi secondo le recenti disposizioni del Sommo Pontefice Leone XIII precedenti da un Trattato Storico e seguita dal Direttorio e da altre preghiere.* — Napoli 1888.
- Schneiderwirth, M.,* O. F. M., *Jahresbericht der Terziarergemeinde Düsseldorf.* — Düsseldorf 1912.
- Sparber, P. Josaphat, O. Cap.,* *Liederbuch für die Ordensversammlungen der Terziären und für die Anstalt des seraphischen Liebeswerkes.* — Bregenz 1909.
- Szprege, P. Anastasius, O. F. M.,* *Regula trzeciego Zakonu s. O. Franciszka serai zlagodzona przez Konstytucya Ojca s. Leona XIII., z dodatkiem niektórych stósownych nabozenstw.* — Poznan 1890.

*Thaler*, P. Kassian, O. M. Cap., *Liederbuch für die Ordensversammlungen der Tertiaren.* — Bregenz am Bodensee 1906.

— O. Cap., *Ceremoniale, Ablasskalender und neue Liedertexte für den Altardienst bei den Drittordens-Versammlungen.* — Bregenz 1906.

— O. Cap., *Aufnahme und Lehrbüchlein für die Tertiaren des hl. Franziskus.* — Bregenz 1910.

— P. Celerin, O. Cap., *Büchlein von den Pflichten der Vorstehung des Dritten Ordens des hl. Franziskus.* — Bregenz 1909.

*Tischler*, P. Franz, O. Cap., *Neuester Ablasskalender für die Tertiaren des hl. Franziskus.* — Bregenz 1910.

*Zaccaria*, P. Angelo, O. F. M., *Regola, privilegi ed indulgenze per gli ascritti al Terz' Ordine secolare di S. Francesco d' Assisi, secondo la Costituzione di Papa Leone XIII.* — Tivoli 1884.

## Priporočajte Cvetje!

# Rimsko-serafinski koledar za leto 1925.

**September.**

**Oktober.**

1 T	† Čm.	Sv. Janez in Peter 1. r. Sv. Egidij	1 Č	Čm.	Bl. Janez in Nik. 1. in 3. r.
2 S	Čm.	Sv. Štefan kr.	2 P	†	Sv. Angelji varih
3 Č	Čm.	Mlt. in sv. maša od dneva	3 S		post. Bl. Felicija M. 2. r.
4 P	†	Sv. Roza 3. r.	4 N	† V.O.	Sv. naš oče Francišek
5 S	Čm.	Bl. Gentil 1. r. Sv. Lavr. J.	5 P		mej osmino sv. Fr.
6 N		14. po bink. Bl. Liberat in Prg.	6 T	†	Sv. Mar. Frančiška 3. r.
7 P	Čm.	Mlt. in sv. maša od dneva	7 S		Sv. rožni venec
8 T	† V.O.	Rojstvo bl. D. M. Sv. Hadrijan	8 Č		Sv. Birgita 3. r.
9 S	Čm.	Bl. Serafina 2. r.	9 P	Čm.	Sv. Dionizij in tov.
10 Č		Bl. Apolinar in tov. Sv. Nik. T.	10 S	†	Sv. Danijelj in tov.
11 P		Bl. Bonavent. 1. r. Sv. Hijacint	11 N	†	19. po bink. Osmina sv. o. Fr.
12 S		Presv. Ime Marijino	12 P	†	Sv. Serafin
13 N		15. po bink.	13 T	Čm.	Sv. Edvard kr.
14 P		Povišanje sv. Križa	14 S		Sv. Kalist p.
15 T		Sedem žalosti bl. D. M.	15 Č		Sv. Terezija
16 S		kvatrna. Sv. Kornelij in Cibr.	16 P	Čm.	Mlt. in sv. maša od dneva
17 Č	† V.O.	Vtisnenje ran sv. o. Fr.	17 S	Čm.	Sv. Hedviga
18 P	†	kvatrni. Sv. Jož. Kup. 1. r.	18 N		20. po bink. Sv. Luka ev.
19 S		kvatrna. Sv. Januar in tov.	19 P	†	Sv. Peter Aljk. 1. r.
20 N		16. po bink. Sv. Evstahij in tov.	20 T		Sv. Jan. Kancij
21 P		Sv. Matej ap. in ev.	21 S	Čm.	Bl. Jakob šk. 1. r. Sv. Uršula
22 T		Sv. Tom. iz Vilanove. Sv. Mavr.	22 Č		Posvečenje domače cerkve
23 S		Najd. trupla sv. Klare, Sv. Lin	23 P		Bl. Jozefina 2. r.
24 Č		Sv. Pacifik 1. r.	24 S		Sv. Rafaelj nadang.
25 P	†	Mlt. in sv. maša od dneva	25 N		21. po bink.
26 S	Čm.	Bl. Lucija Kalat. 3. r.	26 P	†	Bl. Bonavent. P. 1. r.
27 N		17. po bink. Sv. Elzearij 3. r.	27 T		mej osmino posveč. c.
28 P	Čm.	Bl. Bernardin F. 1. r.	28 S		Sv. Simon in Juda ap.
29 T	†	Sv. Mihaelj nadangelj	29 Č		osmina posveč. c.
30 S		Sv. Jeronim c. uč.	30 P	†	Bl. Angelj Akr. 1. r.
			31 S	†	Bl. Krištof in Tom. 1. r.

**Op.:** † pomeni popolni odpustek, ki se mora v svetem letu pokojnim v prid obrniti  
 VO = vesoljna odveza, Čm = sv. maša se sme ta dan opraviti v črni barvi.

